

МОНІТОРИНГ ЕКТОПАРАЗИТІВ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ДОМАШНІХ КІШОК В МІСТІ ЧЕРНІГІВ

Фотін Олексій Володимирович

кандидат ветеринарних наук, доцент
Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна
ORCID: 0000-0002-1872-3341
alexeyfotin@ukr.net

Буряк Роман Володимирович

аспірант
Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна
ORCID: 0009-0005-5309-1297
romanburak59@gmail.com

Безпритульні домашні коти (*Felidae*, *Felis catus*) потенційно можуть бути господарями деяких небезпечних для життя зоонозних патогенів, включаючи ектопаразитів, таких як блохи, кліщі та воші. Ці ектопаразити здатні передавати зоонозні захворювання. Котів (*Felis catus*) влітку 2023 року відловили за допомогою кліткових пасток із наживкою з сирим червоним м'ясом в парках відпочинку в місті Чернігів. Зібраних котів перемістили до лабораторії, зі шкіри видалили ектопаразитів за допомогою щипців та розчісування протягом п'яти хвилин для кожного кота. Ектопаразитів зберігали в 70% етанолі і пізніше використовували для ідентифікації виду, за допомогою ключів ідентифікації виду. З цих досліджуваних ділянок було зібрано сорок одну кішку. Серед усіх відловлених котів 26 екземплярів (63,4%) були інфіковані 83 ектопаразитами, а середній рівень зараження у котів становив 3,19. Виявлено шість видів членистоногих, у тому числі чотири види бліх (89,2%), один вид воші (8,4%) та один вид кліщів (2,4%). Чотири види бліх включали *Ctenocephalides canis* (39,8%), *Ctenocephalides felis* (18,1%), *Xenopsylla pubica* (16,9%) і *Pulex irritans* (14,5%). Один вид вошей був *Trichodectes canis* (8,4%), а один вид кліщів був ідентифікований як *Hyalomma* spp. (2,4%). Виходячи з отриманих даних, *Ctenocephalides canis* був найпоширенішим видом ектопаразитів (39,8%). Блохи були найпоширенішими ектопаразитами на котках *Felis catus*, з найвищою поширеністю, яка спостерігалася для *Ctenocephalides canis*. Через велику та зростаючу популяцію кішок та високий ризик передачі загальних захворювань між людьми та котами, а також високий рівень контакту та спілкування людей з котами, ми вивчали ектопаразитів котів яких вловили в парках міста Чернігів. Кліщі належали до родини *Hyalomma* spp. Попередніми дослідженнями було уточнено північний кордон сучасного ареалу *Hyalomma marginatum* на території України, який проходить по півночі Одеської, Миколаївської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Запорізької, Донецької та Луганської областей. Регулярні знахідки *H. marginatum* на невластивих місцях проживання відіграють роль у поширенні збудників хвороб небезпечних для людини та тварин на нові території, де останні можуть становити загрозу широких епідемій та епізоотій. Отримані підкреслюють необхідність проведення регулярного моніторингу безпритульних котів у міських суспільствах де існує ризик передачі зоонозних збудників.

Ключові слова: блохи, воші, кліщі, зоонози, безпритульні коти, парки.

DOI <https://doi.org/10.32782/bsnau.vet.2024.1.13>

Вступ. В останні роки зміни екосистеми (клімат, середовище існування, інвазія, інвазивні види, надмірна експлуатація та забруднення) і велика кількість антропогенних харчових відходів у містах, включаючи Чернігів, призвели до збільшення кількості безпритульних собак (*Canis familiaris*) та котів (*Felis catus*) у міських умовах (Eslamirad, Z., 2018, Tamimi, N., Malmasi, A., Talebi, A., Tamimi, F., & Amini, A., 2015). Крім того, утримання домашніх тварин без урахування їх соціальних та правових обов'язків підвищило ризик передачі інфекційних захворювань людини такими тваринами. Кішки, які вільно вигулюються, є резервуарами багатьох зоонозних захворювань, таких як сказ, токсоплазмоз, лямблійоз, хвороба котячої подряпини, Ку-лихоманка, ерліхіоз (Switzer, A. D., McMillan-Cole, A. C., Kasten, R. W., Stuckey, M. J., Kass, P. H., & Chomel, B. B., 2013, El-Sherbini, G. T., 2011). Крім того, деякі зоонозні захворювання, такі як чума та деякі рикетсії, механічно або біологічно передаються людині

деякими видами членистоногих, особливо кровосисними комахами та кліщами, яких зазвичай визначають як ектопаразитів (McDaniel, C. J., Cardwell, D. M., Moeller, R. B., & Gray, G. C., 2014, Zendehefili, H., Zahirmia, A. H., Maghsood, A. H., Khanjani, M., & Fallah, M. 2015). Сисні воші, блохи та кліщі є одними з найпоширеніших ектопаразитів. Багато з цих ектопаразитів є важливими з точки зору гуманної та ветеринарної медицини (Oguge, N. O., Durden, L. A., Keirans, J. E., Balami, H. D., & Schwan, T., 2009, Nelder, M. P., & Reeves, W. K., 2005). Відомо, що вони є переносниками збудників багатьох зоонозних хвороб, таких як хвороба Лайма (*Borrelia burgdorferi*), чума (*Yersinia pestis*) і туляремія (*Francisella tularensis*) (Nelder, M. P., & Reeves, W. K., 2005; Kurokawa, C., Lynn, G. E., Pedra, J. H., Pal, U., Narasimhan, S., & Fikrig, E., 2020; Hinnebusch, B. J., Jarrett, C. O., & Bland, D. M., 2021; Taenzler, J., de Vos, C., Roepke, R. K., Frénais, R., & Heckerroth, A. R. (2017). Крім того, ектопаразити також є поширеною при-

чиною шкірних захворювань домашніх тварин (McNair, C. M., 2015), включаючи ураження шкіри, що супроводжуються сверблячкою, еритемою, екскоріаціями, папулами та кірками після годування (Mamonto, H., & Liu, Q., 2020). Наприклад, блохи є джерелом виникнення алергічного дерматиту, проміжного господаря *Hymenolepis nana* (цестода, що інфікує людство, особливо дітей), переносником чуми та лихоманки (Dobler, G., & Pfeffer, M. (2011). Крім того, деякі ектопаразити можуть передавати різні бактеріальні, вірусні або паразитарні агенти господарям під час годування (Madison-Antenucci, S., Kramer, L. D., Gebhardt, L. L., & Kauffman, E., 2020). Кліщі, наприклад, є ланцюгом передачі багатьох інфекційних захворювань, таких як рикетсіоз і бабезіоз (Msimang, V., Weyer, J., Le Roux, C., Kemp, A., Burt, F. J., Tempia, S., & Thompson, P. N., 2021), збудників деяких паразитарних захворювань, таких як *Cercopithifilaria sp.*, і, нарешті, вірусних захворювань, включаючи кримсько-конгогійну геморагічну лихоманку (Liu, X. Y., & Bonnet, S. I., 2014). Крім того, вони легко переміщуються між водоймами, тому деякі паразити, що зустрічаються у тварин, можуть переходити до людини, викликаючи серйозні захворювання (Canto, G. J., Guerrero, R. I., Olvera-Ramírez, A. M., Milian, F., Mosqueda, J., & Aguilar-Tiracamu, G., 2013). Згідно з попередніми дослідженнями, в багатьох регіонах світу, коти є господарями багатьох ектопаразитів, що викликають занепокоєння медичних та ветеринарних фахівців (Borji, H., Razmi, G., Ahmadi, A., Karami, H., Yaghfoori, S., & Abedi, V., 2011; Kruchynenko, O. V., 2020; Jamshidi, S., Maazi, N., Ranjbar-Bahadori, S., Rezaei, M., Morakabsaz, P., & Hosseininejad, M., 2012). У місті Чернігів велика популяція кішок бродить вулицями, парками та громадськими місцями. Ми спостерігали за популяціями котів, які вільно вигулюються, щоб оцінити можливість передачі зоонозних патогенів. У цьому дослідженні було вивчено поширеність ектопаразитів у бродячих кішок, виловлених у міських парках у місті Чернігів, щоб ідентифікувати котячий зооноз.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводилися в місті Чернігів, протягом літа з вересня по жовтень 2023 року, а саме в Чернігівській регіональній державній лабораторії Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Чернігів знаходиться в західній частині Чернігівської області. Розташоване у Придніпровській низовині, на правому березі річки Десни. Чернігів має континентальний клімат і значною мірою визначається його географічним розташуванням.

Котів відловлювали та переміщували до лабораторії, де досліджували на наявність ектопаразитів, таких як блохи, кліщі та воші, шляхом повного дослідження шкіри та вушних мазків (Ebrahimzade, E., Fattahi, R., & Ahoo, M. B., 2016; Centers for Disease Control and Prevention, 2015). Тварин анестезували за допомогою внутрішньом'язової ін'єкції анестезуючих препаратів (кетамін, 10 мг/кг та ксилазин, 2 мг/кг) і поміщали у відповідні пакети. Потім ектопаразитів видаляли зі шкіри шляхом розчісування, шкіру ретельно оглядали, а решту ектопаразитів відокремлювали щипцями (5 хвилин для кожної

кішки). Ектопаразитів зберігали в 70% етанолі, а потім готували для визначення видового рівня за допомогою загальних і спеціалізованих ідентифікаційних ключів. Зібраних бліх і вошей також зберігали в скляних контейнерах з етанолом до ідентифікації. Бліх очищали водою і занурювали в 10% розчин гідроксиду калію (KOH) при легкому підігріванні на 10–15 годин. Потім зразки переносили в 2,5% кислий спирт на 5 хв, щоб відкоригувати рН зразків. Для дегідратації зразки дегідрували за допомогою серії розчинів етанолу від 50, 60, 70, 80, 90, 95 до 100% (абсолютних) протягом 5 хв, а потім для отримання прозорості обробляли ксилолом протягом 5 хв. Після підготовки ідентифікацію видів бліх і вошей проводили під світловим мікроскопом, як описано в ключі CDC (Persichetti, M. F., Pennisi, M. G., Vullo, A., Masucci, M., Migliazzo, A., & Solano-Gallego, L., 2018). Після відбору зразків коти, заражені зовнішніми паразитами, були доставлені у ветеринарну клініку де їх після обробляли засобом СелГард.

Результати. Для дослідження було відловлено 41 кішку, у тому числі 12, 7, 9, 7 і 6 котів з міських парків Центральний, Березовий гай, Золотий берег, Стометрівка та Бібліотека відповідно. З усіх відловлених котів 22 екземпляри були самками (53,7%), а 19 (46,3%) – самцями. Вісім котів (19,5%) були молодше 6 місяців, 23 коти (56,1%) були віком від 6 місяців до 2 років, а 10 котів (24,4%) були старше 2 років. Загалом у цьому дослідженні виявлено чотири види бліх, один вид вошей та один вид кліщів. Домінуючими ізольованими ектопаразитами на котах були блохи. Серед 41 кішки 26 (63,4%) були заражені блохами (*Ct. canis*, *Ct. felis*, *P. irritans* і *X. nubica*), тоді як у 36,6% тварин були виявлені воші (*T. canis*) і кліщі (*Hyalomma spp.*). Найпоширенішим видом ектопаразитів був *Ct. canis*, тоді як *Ct. felis* (рис. 1) був другим за частотою видом (18%). *Ctenocephalides canis* був найпоширенішим інвазивним видом як у самців 19/83 (22,9%), так і у самок 14/83 (16,9%).

Trichodectes canis (8,4%) (рис. 2) і *Hyalomma spp.* (2,4%) були найменш частими ектопаразитами, виявленими на безпритульних котах.

Усі зібрані блохи та воші були дорослими, тоді як *Hyalomma spp.* були як дорослі так і на стадії німфи. При встановленні виду кліщів було виявлено що це *Hyalomma marginatum* (рис. 3).

Обговорення. Відомо, що при огляді кішок виділяють багато ектопаразитів (Pennisi, M. G., Hartmann, K., Lloret, A., Addie, D., Belák, S., Boucraut-Baralon, C., & Horzinek, M. C., 2013). Таким чином, рівень інвазії котів у 63,4% може вказувати на відносно значну інвазію ектопаразитів у місцевому середовищі. Це спостереження свідчить про те, що коти можуть служити індикаторами рівня зараження середовища ектопаразитами. Ектопаразити можуть передавати зоонозні захворювання. Наслідки зоонозних захворювань можуть варіюватися від загальної слабкості та дискомфорту до підвищеної смертності (Aldemir, O. S., 2007; Jittapalpong, S., Pinyopanuwat, N., Inpankaew, T., Sangvaranond, A., Phasuk, C., Chimnoi, W., & Arunvipas, P. (2009). Нашими дослідженнями доведено поширеність інвазій у безпри-

Рис. 1. Ураження безпритульного кота блохами виду *Stenopcephalides felis*

Рис. 2. Ураження безпритульного кота вошами виду *Trichodectes canis*

Рис. 3. Загальний вигляд кліща *Hyalomma marginatum*

тульних котів у міських парках міста Чернігів. Згідно з нашими результатами, 63,4% кішок були інфіковані ектопаразитами. Ці результати вказують на те, що ектопаразити відносно поширені у котів у цій місцевості, як і в

багатьох частинах світу. У нашому дослідженні загальна поширеність бліх на котях у Чернігові становила 88,1%, що узгоджується з даними інших дослідників (Xhaxhiu, D., Kusi, I., Rapti, D., Visser, M., Knaus, M., Lindner, T., &

Rehbein, S., 2009). Згідно з результатами цього дослідження, блохи, *Ct. canis* (39,7%) і *Ct. felis* (18%), були найпоширенішими ектопаразитами. Блохи також є проміжними господарями стрічкових черв'яків (Bahrami, A. M., Doosti, A., & Ahmady_Asbchin, S., 2012). З загальною поширеністю 8,4% *T. canis* був другим за частотою виявлення ектопаразитів у котів. *Trichodectes canis*, відомий як собача воша, зустрічається на одомашнених собаках і диких собаках по всьому світу. *Trichodectes canis* є переносником собачого цип'яка (*Dipylidium caninum*) (Labuschagne, M., Beugnet, F., Rehbein, S., Guillot, J., Fourie, J., & Crafford, D., 2018). У цьому дослідженні ми виявили інвазування безпритульних котів *T. canis*. Було виявлено, що 2,4% котів був заражені кліщами. Кліщі належали до родини *Hyalomma spp.* Попередніми дослідженнями було уточнено північний кордон сучасного ареалу *Hyalomma marginatum* на території України, який проходить по півночі Одеської, Миколаївської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Запорізької, Донецької та

Луганської областей. Регулярні знахідки *H. marginatum* на невластивих місцях проживання відіграють роль у поширенні збудників хвороб, небезпечних для людини та тварин, на нові території, де останні можуть становити загрозу широких епідемій та епізоотій (Mosallanejad, B., Alborzi, A. R., & Katvandi, N., 2012). Саме це було підтверджено дослідженнями.

Висновки. Встановлено високу поширеність ектопаразитів серед домашніх котів (*Felidae*, *Felis catus*), що становить серйозний ризик для здоров'я жителів Чернігова. Крім того, враховуючи значну роль деяких ектопаразитів у передачі збудників захворювань, що передаються членистоногими, людям, підкреслюємо необхідність проведення регулярного моніторингу безпритульних котів у міських суспільствах, особливо в міських парках, де існує ризик передачі зоонозних збудників.

В перспективі планується розробити заходи щодо профілактики ектопаразитозів у безпритульних котів.

Бібліографічні посилання:

1. Aldemir, O. S. (2007). Epidemiological study of ectoparasites in dogs from Erzurum region in Turkey.
2. Bahrami, A. M., Doosti, A., & Ahmady_Asbchin, S. (2012). Cat and dogs ectoparasite infestations in Iran and Iraq boarder line area. *World Applied Sciences Journal*, 18(7), 884-889.
3. Borji, H., Razmi, G., Ahmadi, A., Karami, H., Yaghfoori, S., & Abedi, V. (2011). A survey on endoparasites and ectoparasites of stray cats from Mashhad (Iran) and association with risk factors. *Journal of Parasitic Diseases*, 35, 202-206.
4. Canto, G. J., Guerrero, R. I., Olvera-Ramírez, A. M., Milian, F., Mosqueda, J., & Aguilar-Tipacamu, G. (2013). Prevalence of fleas and gastrointestinal parasites in free-roaming cats in central Mexico. *PLoS One*, 8(4), e60744.
5. Centers for Disease Control and Prevention. (2015). Bartonella infection (cat scratch disease, trench fever, and Carrion's disease). *For Veterinarians*. *Disponível em: https://www.cdc.gov/bartonella/veterinarians/index.html*. *Acedido a*, 12.
6. Dobler, G., & Pfeffer, M. (2011). Fleas as parasites of the family Canidae. *Parasites & Vectors*, 4, 1-12.
7. Ebrahimzade, E., Fattahi, R., & Ahoo, M. B. (2016). Ectoparasites of stray dogs in Mazandaran, Gilan and Qazvin Provinces, north and center of Iran. *Journal of Arthropod-Borne Diseases*, 10(3), 364.
8. El-Sherbini, G. T. (2011). The role of insects in mechanical transmission of human parasites. *Iranian Red Crescent Medical Journal*, 13(9), 678.
9. Eslamirad, Z. (2018). Toxocariasis: the sanitary hazard in urban communities of Iran. *Journal of Arak University of Medical Sciences*, 21(3), 1-4.
10. Hinnebusch, B. J., Jarrett, C. O., & Bland, D. M. (2021). Molecular and genetic mechanisms that mediate transmission of *Yersinia pestis* by fleas. *Biomolecules*, 11(2), 210.
11. Jamshidi, S., Maazi, N., Ranjbar-Bahadori, S., Rezaei, M., Morakabsaz, P., & Hosseinijad, M. (2012). A survey of ectoparasite infestation in dogs in Tehran, Iran. *Revista brasileira de parasitologia veterinaria*, 21, 326-329.
12. Jittapalapong, S., Pinyopanuwat, N., Inpankaew, T., Sangvaranond, A., Phasuk, C., Chimnoi, W., & Arunvipas, P. (2009). Prevalence of *Trypanosoma evansi* infections causing abortions among dairy cows in the central part of Thailand.
13. Kruchynenko, O. V. (2020). Ectoparasites of dogs and cats (spreading and treatment). *Bulletin of Poltava State Agrarian Academy*, 3, 241-250.
14. Kurokawa, C., Lynn, G. E., Pedra, J. H., Pal, U., Narasimhan, S., & Fikrig, E. (2020). Interactions between *Borrelia burgdorferi* and ticks. *Nature Reviews Microbiology*, 18(10), 587-600.
15. Labuschagne, M., Beugnet, F., Rehbein, S., Guillot, J., Fourie, J., & Crafford, D. (2018). Analysis of *Dipylidium caninum* tapeworms from dogs and cats, or their respective fleas: Part 1. Molecular characterization of *Dipylidium caninum*: Genetic analysis supporting two distinct species adapted to dogs and cats. *Parasite*, 25.
16. Liu, X. Y., & Bonnet, S. I. (2014). Hard tick factors implicated in pathogen transmission. *PLoS neglected tropical diseases*, 8(1), e2566.
17. Madison-Antenucci, S., Kramer, L. D., Gebhardt, L. L., & Kauffman, E. (2020). Emerging tick-borne diseases. *Clinical microbiology reviews*, 33(2), 10-1128.
18. Mamonto, H., & Liu, Q. (2020). Relationship between waste with ectoparasites and endoparasites (nematodes and cestodes) in Rats. *South Asian Research Journal of Biology and Applied Biosciences*, 2.
19. McDaniel, C. J., Cardwell, D. M., Moeller, R. B., & Gray, G. C. (2014). Humans and cattle: a review of bovine zoonoses. *Vector-Borne and Zoonotic Diseases*, 14(1), 1-19.
20. McNair, C. M. (2015). Ectoparasites of medical and veterinary importance: drug resistance and the need for alternative control methods. *Journal of Pharmacy and Pharmacology*, 67(3), 351-363.
21. Mosallanejad, B., Alborzi, A. R., & Katvandi, N. (2012). A survey on ectoparasite infestations in companion dogs of Ahvaz district, south-west of Iran. *Journal of arthropod-borne diseases*, 6(1), 70.

22. Msimang, V., Weyer, J., Le Roux, C., Kemp, A., Burt, F. J., Tempia, S., ... & Thompson, P. N. (2021). Risk factors associated with exposure to Crimean-Congo haemorrhagic fever virus in animal workers and cattle, and molecular detection in ticks, South Africa. *PLoS neglected tropical diseases*, 15(5), e0009384.
23. Nelder, M. P., & Reeves, W. K. (2005). Ectoparasites of road-killed vertebrates in northwestern South Carolina, USA. *Veterinary parasitology*, 129(3-4), 313-322.
24. Oguge, N. O., Durden, L. A., Keirans, J. E., Balami, H. D., & Schwan, T. (2009). Ectoparasites (sucking lice, fleas and ticks) of small mammals in southeastern Kenya. *Medical and Veterinary Entomology*, 23(4), 387-392.
25. Pennisi, M. G., Hartmann, K., Lloret, A., Addie, D., Belák, S., Boucraut-Baralon, C., ... & Horzinek, M. C. (2013). Leishmaniosis in cats: ABCD guidelines on prevention and management. *Journal of feline medicine and surgery*, 15(7), 638-642.
26. Persichetti, M. F., Pennisi, M. G., Vullo, A., Masucci, M., Migliazzo, A., & Solano-Gallego, L. (2018). Clinical evaluation of outdoor cats exposed to ectoparasites and associated risk for vector-borne infections in southern Italy. *Parasites & vectors*, 11, 1-11.
27. Switzer, A. D., McMillan-Cole, A. C., Kasten, R. W., Stuckey, M. J., Kass, P. H., & Chomel, B. B. (2013). Bartonella and Toxoplasma infections in stray cats from Iraq. *The American journal of tropical medicine and hygiene*, 89(6), 1219.
28. Taenzler, J., de Vos, C., Roepke, R. K., Frénais, R., & Heckerroth, A. R. (2017). Efficacy of fluralaner against *Otoedectes cynotis* infestations in dogs and cats. *Parasites & vectors*, 10, 1-6.
29. Tamimi, N., Malmasi, A., Talebi, A., Tamimi, F., & Amini, A. (2015). A survey of feline behavioral problems in Tehran. In *Veterinary Research Forum* (Vol. 6, No. 2, p. 143). Faculty of Veterinary Medicine, Urmia University, Urmia, Iran.
30. Xhaxhiu, D., Kusi, I., Rapti, D., Visser, M., Knaus, M., Lindner, T., & Rehbein, S. (2009). Ectoparasites of dogs and cats in Albania. *Parasitology research*, 105, 1577-1587.
31. Zendehtili, H., Zahirnia, A. H., Maghsood, A. H., Khanjani, M., & Fallah, M. (2015). Ectoparasites of rodents captured in Hamedan, Western Iran. *Journal of Arthropod-Borne Diseases*, 9(2), 267.

Fotin O.V., PhD, Associate Professor, Sumy National Agrarian University, Sumy, Ukraine

Buriak R. V., Postgraduate student, Sumy National Agrarian University, Sumy, Ukraine

Monitoring of ectoparasites in stray domestic cats in the city of Chernihiv

Stray domestic cats (*Felidae*, *Felis catus*) potentially serve as hosts for some life-threatening zoonotic pathogens, including ectoparasites such as fleas, ticks, and lice. These ectoparasites are capable of transmitting zoonotic diseases. Cats (*Felis catus*) were trapped in the summer of 2023 using cage traps baited with raw red meat in recreational parks in the city of Chernihiv. The collected cats were transferred to the laboratory, and ectoparasites were removed from the skin using forceps and combing for five minutes for each cat. Ectoparasites were preserved in 70% ethanol and later used for species identification using identification keys. Forty-one cats were collected from these surveyed areas. Among all trapped cats, 26 specimens (63.4%) were infected with 83 ectoparasites, with an average infection level of 3.19 per cat. Six species of arthropods were identified, including four species of fleas (89.2%), one species of lice (8.4%), and one species of ticks (2.4%). The four flea species included *Ctenocephalides canis* (39.8%), *Ctenocephalides felis* (18.1%), *Xenopsylla nubica* (16.9%), and *Pulex irritans* (14.5%). One species of lice was *Trichodectes canis* (8.4%), and one species of tick was identified as *Hyalomma* spp. (2.4%). Based on the obtained data, *Ctenocephalides canis* was the most prevalent ectoparasite species (39.8%). Fleas were the most common ectoparasites on *Felis catus*, with the highest prevalence observed for *Ctenocephalides canis*. Due to the large and increasing population of cats and the high risk of transmission of common diseases between humans and cats, as well as the high level of contact and interaction between humans and cats, we studied ectoparasites of cats caught in parks in the city of Chernihiv. **Keywords:** fleas, lice, ticks, zoonoses, stray cats, parks. The ticks belonged to the family *Hyalomma* spp. Previous studies clarified the northern border of the modern range of *Hyalomma marginatum* on the territory of Ukraine, which passes through the north of Odesa, Mykolaiv, Kirovohrad, Dnipropetrovsk, Zaporizhzhia, Donetsk and Luhansk regions. Regular findings of *H. marginatum* in non-typical habitats play a role in the spread of pathogens dangerous to humans and animals to new territories, where the latter may pose a threat of widespread epidemics and epizootics. The findings emphasize the need for regular monitoring of homeless cats in urban societies where there is a risk of transmission of zoonotic pathogens.

Key words: fleas, lice, ticks, zoonoses, homeless cats, parks.